

Sygn. akt III CSK 330/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa A. Ł. przeciwko H. J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 18 marca 2015 r., sygn. akt II Ca 2441/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł
(jeden tysiąc osiemset) tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie z dnia 23 maja 2014 r., którym oddalone zostało powództwo o zasądzenie kwoty 60 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2003 r. tytułem zwrotu udzielonej pozwanemu pożyczki.

Powód w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał na przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością rozstrzygnięcia problemu okoliczności związanych z powstaniem i pochodzeniem dokumentu pisemnego, mogącego zostać uznanym przez sąd za uprawdopodobnienie faktu dokonania czynności prawnej w rozumieniu art. 74 § 2 k.c. Uznał za wskazane określenie granic i kryteriów badania treści dokumentu mogącego stanowić tzw. początek dowodu na piśmie. Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości – art. 74 § 2 k.c. w związku z art. 246 k.p.c. – została podyktowana koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy sąd przy ocenie pisma jako środka uprawdopodobnienia dokonania czynności prawnej winien badać jego treść, charakter i genezę tylko w kontekście tego uprawdopodobnienia, czy swą ocenę może rozszerzać pod kątem innych okoliczności związanych ze sprawą. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazują jej podstawy oraz lakoniczne uzasadnienie zaskarżonego wyroku. Sąd drugiej instancji fragmentarycznie i powierzchownie odniósł się do argumentacji powoda, podzielił stanowisko pozwanego oraz dokonał niewłaściwej wykładni prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi

kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się na przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakładało na skarżącego obowiązek przedstawienia tego istotnego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Sformułowane przez skarżącego wątpliwości nie odpowiadają przesłankom przewidzianym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawionemu problemowi brak cech nowości. Kwestia określenia okoliczności związanych z pochodzeniem dokumentu, czy też granic i kryteriów badania jego treści są immamentnie związane z okolicznościami sprawy. Pominięte zostały liczne orzeczenia Sądu Najwyższego, które określają tę instytucję i stawiane pismu wymagania. Kwestie te nie należą do kategorii, w ramach której można byłoby dokonać wykładni mającej generalny charakter.

Odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia

15 października 2002 r., II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008, I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane). Na spełnienie tych wymagań nie wskazuje wniosek. Skarżący potrzebą wykładni objął te same przepisy, co w odniesieniu do przedstawionego zagadnienia. Nie zostało zawarte w uzasadnieniu wskazanie, w czym wyraża się potrzeba wykładni. Nie odniósł się skarżący do wypowiedzi zawartych w orzeczeniach Sądu Najwyższego. Podkreślenia wymaga, że wątpliwości interpretacyjnych nie można sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów w okolicznościach tej sprawy.

Jednolicie przyjmowane jest zapatrywanie, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący powinien wykazać, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Analiza wniosku i jego uzasadnienia na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku nie pozwala na przyjęcie, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawnych, którego następstwem było jaskrawo nieprawidłowe orzeczenie.

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady odpowiedzialności za wynik sprawy na tym etapie postępowania, stosownie do art. 98 § 1 w związku z art. 391, stosownie do art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.